

UDRUGA HRVATSKIH SUDACA
ASSOCIATION OF CROATIAN JUDGES
www.uhs.hr

Zagreb, 7. siječnja 2017.

„GLOBUS“

Glavni urednik

Gospodin Zdravko Milinović

globus@hanzamedia.hr

Poštovani gospodine Glavni uredniče,

U Vašem cijenjenom tjedniku od 6. siječnja 2017. na 16. i 17. stranici objavljen je članak pod naslovom „Šprljina pravda za suce: i njihove imovinske kartice bit će objavljene na internetu“. S obzirom na važnost teme, ne samo za suce nego i za sve građane Republike Hrvatske, molim vas da radi potpunog informiranja javnosti objavite ovaj komentar .

Najprije treba navesti da se teško oteti dojmu da članak više služi promocije jedne osobe (a to nije ministar) nego da bi se analitički ili kritički osvrnuo na val izmjena zakona koje sprema Ministarstvo pravosuđa.

U tim nastojanjima ima i prijedloga koje treba pozdraviti i koji su na tragu prijedloga koji već duže vrijeme dolaze iz sudačkih redova.

Tako svoj *ratio* imaju prijedlozi kojima se želi:

- u DSV-u odnos predstavnika iz redova sudaca pravednije rasporediti s obzirom na vrste i rang sudova,
- u sastavu DSV-a osigurati pravedniju područnu predstavljenoost sudaca (iako je to s obzirom na demokratske standarde slobodnih izbora i prava svih da biraju i budu birani vrlo teško provesti),
- izjednačavanje plaća sudaca istog stupnja sudovanja,

- povezivanje prekršajnih i općinskih sudova (iako postoji velika opasnost od stvaranja glomaznih sustava kojima neće biti moguće upravljati i čemu nikakva informatika ne može pomoći),
- uređivanje i jasnije definiranje statusa sudskih savjetnika.

No, postoji čitav niz mjera koje nemaju svoj *ratio* u želji da sudbeni sustav bude učinkovitiji nego su one više-manje nekritički prenesene iz iskustava drugih zemalja ili promoviraju ideje koje su načelno pogrešne i ne mogu proći niti načelnu niti praktičnu provjeru.

1. Nema nikakvog smisla posve profesionalizirati rad predsjednika i zamjenika predsjednika DSV-a, a osobito svih članova DSV-a jer bi oni time posve izgubili stvaran svakodnevni kontakt s sudačkim radom i sudačkom stvarnošću. To bi za suce s odgovornostima članova DSV-a ali i za one o kojima odlučuju predstavljao nepremostiv hendikep. Za to nema potrebe jer su sucima članovima DSV-a znatno umanjene sudačke obveze i još pored toga dobivaju naknadu za dodatne obveze. Ne može im niti mirovati sudački staž jer su članovi DSV-a suci i samo kao suci ulaze u DSV i ne mogu za vrijeme svog mandata „ne biti suci“. Osim toga, to nije niti načelno prihvatljivo jer bi tada o sucima odlučivale osobe čije sudačke dužnosti miruju, dakle one koje u stvari niti ne obavljaju sudačku dužnost.
2. Načelno je pogrešno i ocjenjivanje sudaca od strane DSV-a kao tijela koje odlučuje o imenovanju sudaca. Naime, to bi dovelo bi do situacije da isto tijelo ocjenjuje suce i kasnije donosi odluke na temelju takve ocjene. To je s individualne točke prava sudaca na zaštitu od eventualnih zloupotreba nedopustivo. Osim toga, standardi VE zahtijevaju da sudac ima pravo na pravni lijek na rezultat ocjenjivanja, a to u takvom sustavu neće biti moguće pa se time udaljavamo od već dosegnutih jamstva neovisnosti sudaca.
3. Kontinuirano (valjda za određeno razdoblje) ocjenjivanje sudaca posve je nepotrebno. To će dovesti do paralize dijela sustava koji će se stalno baviti ocjenjivanjem. Osim toga, postoje drugi djelotvorni mehanizmi provjere ispunjavaju li suci uredno svoje obveze.
4. Ukidanje sudačkih vijeća posve je neprihvatljivo. Ona su izraz vrlo visokog standarda sudačke samouprave i njihovo ukidanje bio bi korak nazad u dosegnutim jamstvima neovisnosti sudbene vlasti, a to je opet u suprotnosti sa standardima Vijeća Europe.
5. Brojni dokumenti Vijeća Europe jasno govore da se ne može izjednačavati povreda kodeksa sudačke etike i stegovna odgovornost. Zato uvođenje takve mogućnosti nije prihvatljivo.
6. Instaliranje tzv. Etičkog povjerenstva nije potrebno jer tu ulogu imaju sudačka vijeća koja bolje poznaju prilike i okolnosti u kojima suci rade. Stvaranje nekog „super“ tijela neće poboljšati sustav. Osim toga, odluke o povredi kodeksa moraju biti podvrgnute kontroli (pravo na pravni lijek) pa bi to zahtijevalo i formiranje drugostupanjskog tijela. Dakle,

nepotrebno formiranje novih tijela kojima će trebati neko vrijeme da počnu funkcionirati što znači da se ponovo sustav koči umjesto da se postojeći unaprjeđuje. Bilo bi mnogo bolje kada bi se promovirala uloga i odgovornosti sudačkih vijeća u čemu je sustav posve zakazao do sada.

7. Stvaranje jednog žalbenog suda za sve grane sudovanja je ideja koju valja napustiti jednakom brzinom kojom je i nastala jer bi se time stvorio sudski mastodont koje biti upravljačka noćna mora i koji neće doprijeti razvoju i ujednačavanju sudske prakse već diktatu jednog jedinog mišljenja. Nasuprot tome i dalje je nejasno zašto se ne provodi zakonska odredba o Visokom kaznenom sudu koji je s radom trebao početi 1. siječnja 2015.
8. Čitav niz ministara pravosuđa dobio je naše argumente protiv objave imovinskih kartica sudaca na internetu. Bilo bi dobro da se iz arhive povuče ta argumentacija prije nego što se počini nepopravljiva šteta. Ukratko, imovinske kartice sudaca ne postoje da bi voajeri zadovoljavali svoju znatiželju iako medijsko prikazivanje imovine pojedinih sudaca dokazuje suprotno. Imovinske kartice služe bi se spriječio moguć sukob interesa, a sadašnji sustav to omogućuje. Ako se pak želi da imovinske kartice služe ispitivanju sumnjivo stečene imovine, onda je potrebno ispuniti preporuku GRECO-a. Nadalje, suci nisu političari i svoju poziciju ne opravdavaju biračima kao političari, ali niti strankama o čijim pravima i obvezama odlučuju. Zato bi opće dostupno čeprkanje po imovini sudaca bez valjanog razloga samo oslabjelo poziciju sudaca u sudskom postupku jer u našoj stvarnosti impregniranom površnošću i općim zluradim nepovjerenjem to će biti kočnica u učinkovitom sudovanju i dodatni alat podrivanja vjerodostojnosti sudaca.

Osim toga, od zemalja EU samo tri (3) zemlje imaju opću dostupnost imovinskih kartica sudaca na internetu pa bi prije uvođenje ove u osnovi populističke mjere trebalo provjeriti zašto ostalih 25 zemalja EU nisu prihvatile ovu mjeru koja samo donosi jeftinu stečenu popularnost bez obzira na posljedice koje donosi.

Na kraju, nepristojno je pozvati se na radnu skupine za izradu zakona jer se ona nije sastala niti je sazvana već mjesecima, valjda da ne smeta svojim primjedbama „pravednoj borbi za sudstvo novog doba“.

S poštovanjem,

Đuro Sessa

Predsjednik UHS-a